

Oponentský posudek bakalářské práce

Denisa Valentová: Konstrukce tradice na příkladu folklorního souboru Šumava. Fakulta humanitních studií UK, Praha 2013, 48 str.+ Obrazové přílohy.

V předložené bakalářské práci se Denisa Valentová soustředila na problematiku konstruování a vymýšlení folklorních tradic v Pošumaví, konkrétně v regionu Klatovska. Jako konkrétní příklad si zvolila folklorní soubor Šumava, který od padesátých let 20. století se určité lidové tradice zdařile pokusil studovat, uchovat a zároveň scénicky předvádět.

Autorka měla značnou výhodu, že prameny a informační zdroje měla také z velké části „doma“. Na činnosti souboru se kromě členů rodiny sama aktivně podílela, takže lze hovořit i o participativním pozorování. Nedá se však říci, že by k samotnému tématu autorka přistupovala nekriticky. Vědecký pohled a zároveň žádoucí odstup umožnila relevantní literatura zvoleného předmětu, z níž například vyniká již klasický sborník Erica Hobsbawma a Terence Rangera *The Invention of Tradition* z roku 1992. Jak bylo spolehlivě prokázáno, v mnoha případech skutečně jde o vymýšlení tradic, a to jak ve sféře materiální kultury, tak i kultury duchovní a sociální.

V tomto případě lze uplatnit mimo jiné pojem *bricolage*, s nímž poprvé začal operovat Claude Lévi-Strauss. Je to v podstatě metaforický přístup, který nepostrádá jistý dramatismus. V přeneseném významu můžeme hovořit o strukturální improvizaci nebo přesouvání referenčních rámců, popřípadě „záplatování“. Na jedné straně se jedná o kutilství či amatérismus, na druhé straně doslova o „mistrování“. Domnívám se, že tento pojem vystihuje rovněž problematiku, kterou si stanovila Denisa Valentová za předmět své práce.

Podle mého názoru Klatovsko nepatří ke zcela geograficky, kulturně, etnograficky, folkloristicky vyhraněným regionům jako například Chodsko, jež přece jen vzbuzovalo větší a dlouhodobou pozornost badatelů a spisovatelů. Také Strakonicko a Volyňsko je více známé díky usilovné činnosti nedávno zesnulého Josefa Režného, odborníka na dudáckou hudbu. Nechci vyjadřovat takovou skepsi, přece jen se určitá kulturní specifika na Klatovsku najdou. Avšak tradiční region to rozhodně není, nelze ani uplatnit kritéria starého územního uspořádání, jaké je doloženo v případě sousedního Prácheňska. Dále k tomu přistupuje předpoklad, že Morava se vyznačuje větší regionální diferenciací a etnografickou specifikací.

Vraťme se však k hodnocení práce Denisy Valentové. Za pozornost stojí, že autorčina bakalářská práce je vhodně členěna na kapitoly a podkapitoly. Postupně v nich podává nástin institucionálního zázemí v podobě souboru. Bylo by zajímavé zjistit, jak se vyvíjelo a proměňovalo osazenstvo či členstvo souboru. Dále by stála za úvahu otázka početnosti a složení publika. Samozřejmě alespoň rámcově. Na váhu padá též autenticita lidových tradic. Právě otázky oponenta směřují hlavně tímto směrem. Jinak k obsahové a formální stránce nemám žádné výhrady ani připomínky.

Celkově lze konstatovat, že Denisa Valentová ve své bakalářské práci osvědčila schopnost získat relevantní údaje ke zvolené problematice. Prokázala, že umí pracovat ve zvolené oblasti studia a že dokáže získané poznatky interpretovat. Předložená práce je pečlivě provedena jak po stránce metodologické a teoretické, tak i praktické. Protože autorka podala výborný badatelský výkon, práci lze přijmout jako vhodný podklad k obhajobě.

Závěr: Bakalářská práce rozhodně vyhovuje náročným kritériím, navrhuji hodnocení známkou výborně.

V Praze dne 2.9. 2013

Doc.PhDr. Bohuslav Šalanda, CSc.
Pracoviště historické sociologie FHS UK

